

De Cultuurnota AVANT LA LETTRE

Kunst is er niet om geproefd te worden

**GROEN
LINKS**
TERNEUZEN

FOKKE & SUKKE

GAAN IN DE ANALYSE ALTIJD EEN STAPJE VERDER

ALS VAN GOGH
EEN BRIL HAD
GEHAD...

...HAD HIJ
NOOIT ZIJN OOR
AFGESNEDEN!

RGVTV

1. Inleiding

De cultuurnota van de gemeente Terneuzen dateert van 2006. Terneuzen zit hiermee dringend verlegen om een nieuw kunst- en cultuurbeleid. Het ontbreekt al jaren aan een samenhangende visie op kunst en cultuur. Het is pappen en nathouden en er worden enkel ad-hoc beslissingen genomen ten aanzien van cultuursubsidies. In het Coalitieakkoord Sterk, betrokken & vitaal wordt weliswaar een nieuwe beleidsnota voor kunst en cultuur aangekondigd, maar deze nota wordt tot onze grote teleurstelling keer op keer uitgesteld.

GroenLinks en D66 vinden dat het huidige college en de vorige colleges ernstig tekort zijn geschoten met deze passieve houding. Daarom bieden wij deze 'Cultuurnota avant la lettre' aan.

Deze 'Cultuurnota avant la lettre' geeft een visie en biedt daarmee de mogelijkheid te komen tot een volwaardig cultuurbeleid. Waarmee het volgens ons mogelijk is om sturing te geven aan de kunst- en cultuursector. Daarbij plaatsen wij wel de kanttekening dat het gemeentebestuur geen inhoudelijke sturing moet geven aan de kunstvormen en uitingen van kunst.

Cultuur verbindt mensen en het draagt bij aan de ontwikkeling van de eigen identiteit. Cultuureducatie geeft talenten de ruimte om buiten de kaders te denken en het maakt mensen creatief en oplossingsgericht. Kunst en cultuur zorgen voor levendigheid, vrijheid en inspiratie.

Een stevige en creatieve kunst- en cultuursector draagt dan ook bij aan een open en verbonden samenleving. Culturele voorzieningen zijn volgens ons lonend. Ze zorgen onder meer voor een prettig woonklimaat. Eén van de speerpunten van onze gemeente.

Wij zijn van mening dat door de inzet van cultuur er volop kansen liggen om de aantrekkelijkheid van onze gemeente te vergroten op o.a. maatschappelijk, toeristisch en ruimtelijk gebied. Daarnaast hechten wij waarde aan de economische relatie tussen het ontsluiten van kunst en cultuur en de belangstelling voor onze regio via musea, festivals, karakteristieke landschappen en gebruiken.

Het culturele veld binnen de kernen van de gemeente Terneuzen kenmerkt zich door een sterke betrokkenheid. Er wordt door diverse mensen met grote bevoegdheid gewerkt aan creatieve uitingen. Dit draagt bij aan zingeving en bezieling en bevordert sociale samenhang en gemeenschapszin.

Ook de minder bekende multiculturele uitingen, van traditionele tot moderne vormen, worden gesteund. Daarnaast steunen wij maatregelen om leegloop en verpaupering van het platteland tegen te gaan en streven we naar behoud van het karakteristieke landschap.

Deze 'Cultuurnota avant la lettre' gaat uit van een samenhangend geheel dat tot uiting komt in 'de culturele infrastructuur van Terneuzen'. Dit is het geheel aan voorzieningen, activiteiten, monumenten, cultuurhistorische elementen in het landschap en organisaties die samen het cultureel aanbod verzorgen/vormen en dat voor een zo breed mogelijk publiek toegankelijk is.

Kunst is er niet om geproefd te worden. Wat goede of slechte kunst is, is een volstrekt individuele aangelegenheid waarbij iedereen met het hoofd en het hart tot een eigen oordeel komt. Dit moeten beleidsmakers en bestuurders ter harte nemen!

Bij het opstellen van een cultuurnota is de persoonlijke smaak dan ook van ondergeschikt belang. De cultuurnota dient juist als kader voor het kunstbeleid met objectieve doelen, uitgangspunten en voorwaarden.

In dit geheel kan de 'Cultuurnota avant la lettre' gezien worden als een startnotitie. Het is een eerste verkenning van de mogelijkheden en kansen die de kunst- en cultuursector biedt voor Terneuzen. Het is het begin van een discussie om te komen tot een cultuurbeleid in optima forma.

Terneuzen, 12 december 2019

Ernst Jonker, fractievoorzitter GroenLinks Terneuzen
Peter de Kraker, fractievoorzitter D66 Terneuzen

Inhoud

1. Inleiding	2
2. Doelstelling, voorwaarden en instrumentarium	5
Doelstellingen.....	5
Voorwaarden.....	5
Instrumenten.....	6
3. Cultuurbeleid op onderdelen	7
Bibliotheek.....	7
Musea	7
Cultuureducatie.....	7
Cultureel erfgoed	8
Cultuurhistorisch landschap.....	8
Podiumkunsten	9
Beeldende Kunst.....	9
Stadsdichter of Streekdichter.....	9
Festivals en evenementen.....	9
Media en lokale nieuwsvoorziening.....	10
4. Financiën	11
5. Conclusie	13

2. Doelstelling, voorwaarden en instrumentarium

Cultuur kent twee kanten, je kunt genieten van andermans kunsten én je kunt er zelf vorm aan geven. Eigen inbreng in en gebruik van cultuur bepalen de kwaliteit van ieder individu en bij elkaar opgeteld die van onze samenleving. Van oudsher heeft de gemeente Terneuzen sterke culturele kanten. Tegelijkertijd stellen we vast dat er meer bereikt kan worden voor de huidige en toekomstige inwoners van Terneuzen met een gedegen cultuurbeleid.

Volgens ons vergt een cultuurnota een doelgerichte benadering, met helder geformuleerde uitgangspunten en voorwaarden en een omschrijving van de instrumenten die men wil inzetten.

Doelstellingen

De volgende vertrekpunten zijn van toepassing voor ons cultuurbeleid:

- **Toekomstbestendig**
Het cultuurbeleid richt zich op een toekomstbestendige culturele infrastructuur die in belangrijke mate bijdraagt aan het vestigingsklimaat, de leefbaarheid, de economische bestedingen en de toeristische aantrekkingskracht.
- **Verbinden en samenwerken**
We nodigen organisaties en bewoners uit mee te doen. Het onderliggende uitgangspunt is: meer bereiken met de beschikbaar gestelde middelen. Verder dient het lokaal cultuurbeleid samen met externe partners aan te sluiten bij het provinciaal cultuurbeleid.
- **Vrijheid en inspiratie**
Er is veel creatieve energie aanwezig in onze gemeente. Deze creativiteit willen we verder ontwikkelen en ondersteunen. We zien graag dat creativiteit goed wordt gebruikt, zodat nieuwe verbindingen kunnen ontstaan. Deze innovaties kunnen ons vooruit brengen en biedt kansen. Creatieve geesten moet je niet beknotten in hun vrijheid maar juist optimale vrijheid geven.
- **Voor iedereen**
Het gemeentelijke cultuurbeleid is bedoeld voor onze inwoners, de bezoekers én voor hen die zich hier willen vestigen. We hebben daarbij specifieke aandacht voor de jongeren.

Voorwaarden

Naast de doelstellingen ontkom je niet aan het stellen van voorwaarden om het cultuurbeleid te kunnen toetsen. Het gaat hierbij om de volgende voorwaarden:

- **Niet alles moet op het gebied van cultuur aanwezig zijn** in Terneuzen en evenmin moet elke kern een compleet voorzieningenniveau hebben.
- Een sterke onderscheidende en samenhangende culturele infrastructuur vraagt om een **structurele (financiële) investering** om zo het vestigingsklimaat, de leefbaarheid en de toeristische aantrekkingskracht te bevorderen en te behouden. Werkgevers in onze regio hebben de grootste moeite om geschikte en gekwalificeerde arbeidskrachten van buiten de provincie naar hier te krijgen en te behouden. De nadruk moet daarom komen te liggen op vestigingsklimaat en leefbaarheid.
- De gemeente **promoot het lokale en stemt het regionale cultuuraanbod beter op elkaar af**, zowel in menskracht als in middelen, met organisaties, onderwijs, bedrijven en buurgemeenten (inclusief de buurgemeenten in België) zodat meer mensen ervan kunnen genieten. De gemeente Terneuzen garandeert een aantrekkelijk regionaal

cultuuraanbod door duidelijke afspraken te maken. Voorkom in alle gevallen overlapping van culturele evenementen en zorg voor een goede afstemming.

- Het **cultureel ondernemerschap** wordt gestimuleerd middels publiek-private samenwerking, sponsoring, crowdfunding en fondswerving om culturele activiteiten (mede) mogelijk te maken.
- Door de **vrijwilligers** te ondersteunen in hun groei bereiken we ook maatschappelijk positieve effecten. Wanneer we erin slagen unieke combinaties te maken van onze historische context, kwalitatief goede culturele uitingen, talenten en innovatiekracht kunnen we bewoners, bezoekers en bedrijven blijvend aan onze gemeente verbinden.
- **Culturele experimenten** verdienen ondersteuning, zeker als dat samenwerking tussen culturele organisaties mogelijk maakt en/of nieuw en breder publiek trekt.

Instrumenten

Om op grond van voorgaande doelstellingen en voorwaarden invulling te geven aan het cultuurbeleid worden de volgende instrumenten ingezet:

- Een aantal cultuurorganisaties krijgen een structurele subsidie voor het versterken van de culturele basisinfrastructuur. Met de gesubsidieerde organisaties worden **prestatieafspraken** gemaakt en de effecten op de cultuursector worden gemonitord en geëvalueerd.

Daarnaast wordt er ruimte gemaakt voor nieuwe initiatieven zonder dat dit automatisch leidt tot een structurele jaarlijkse bijdrage. De **subsidieaanvragen** worden getoetst aan de hand van **objectieve criteria**:

- Originaliteit en kwaliteit
- Talent en groeipotentie
- Regionale spreiding
- Publieke waardering
- Educatief en verbindend vermogen
- Wederzijdse versterking doordat er sprake is van de een relatie met meerdere terreinen binnen de cultuursector of grensoverschrijdende samenwerking of tenminste één ander gemeentelijk beleidsterrein.

Voor een eenmalige subsidie van een kunstproject zijn de volgende criteria van toepassing:

- Originaliteit en kwaliteit
- Publieke waardering
- Educatief en verbindend vermogen
- Wederzijdse versterking doordat er sprake is van de een relatie met meerdere terreinen binnen de cultuursector of grensoverschrijdende samenwerking of tenminste één ander gemeentelijk beleidsterrein.

De Provincie Zeeland wil samenhang, afstemming en synergie bewerkstelligen tussen de provincie en de gemeenten met de **regioarrangementen**. De afstemming is er op de onderdelen: beeldende kunst, festivals, bibliotheekwerk, cultuureducatie en cultureel erfgoed. De provincie wil de regionale samenwerking verder versterken tussen cultuur en vrijetijdseconomie. Een nieuw op te richten **Zeeuwse Kunst- en Cultuurraad** geeft voor een goede afstemming van de bovenlokale cultuurinitiatieven advies aan de provincie en de gemeenten Goes, Middelburg, Terneuzen en Vlissingen.

3. Cultuurbeleid op onderdelen

Cultuur draagt bij aan een verdere ontwikkeling van de gemeente Terneuzen. Cultuur zal daarom een bijdrage moeten leveren aan de steeds wisselende maatschappelijke opgaven en heeft raakvlakken met aspecten als leefbaarheid, economie, onderwijs en jeugdbeleid. Daarom wordt met het cultuurbeleid de verbinding gezocht met andere beleidsterreinen.

Daarnaast is samenwerking van het grootst belang. De culturele instellingen werken nauw samen met elkaar en met de andere overheidsinstellingen en het bedrijfsleven. Ook wordt de samenwerking aangegaan met partners buiten de gemeente.

Met de cultuurorganisaties die een structurele subsidie voor het versterken van de culturele basisinfrastructuur ontvangen, worden prestatieafspraken gemaakt en de effecten op de cultuursector en de andere maatschappelijke effecten worden gemonitord en geëvalueerd.

Bibliotheek

Sinds 1 januari 2015 is de nieuwe Bibliotheekwet onder de naam Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen (Wsob) van kracht. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de openbare bibliotheekfunctie, provincies voor de ondersteuning van deze functie en het Rijk voor de landelijke digitale infrastructuur en content.

De nieuw te bouwen bibliotheek in Terneuzen is een moderne bibliotheek die is toegespitst op de laatste ICT-ontwikkelingen en vormt een digitaal portaal voor literatuur en informatie. Daarnaast is het een ontmoetingsplaats om kennis en informatie uit te wisselen, het debat met elkaar aan te gaan, taalvaardigheids cursussen en workshops voor digibeten te volgen, voorleesmiddagen aan kinderen te geven etc.

Musea

Het Industrieel Museum Zeeland, Museum Het Warenhuis en het Schoolmuseum zijn de drie hoofdmusea van Terneuzen. Het Industrieel Museum en Het Warenhuis bieden naast de vaste collectie ook wisseltentoonstellingen.

Daarnaast zijn er een zevental kleinere (particuliere) musea in onze gemeente:

- Foto- en radiomuseum Axel
- Museum 't Vlasschuurken Koewacht
- Museum Stichting Oud Westdorpe
- Oorlogsmuseum Gdynia
- Minox Museum
- Museum Sluiskil
- Schelpenmuseum

Voor de drie hoofdmusea wordt de lat hoger gelegd bij het maken van de prestatieafspraken dan bij de andere kleinere musea die een subsidie ontvangen van de gemeente.

Cultuureducatie

Iedereen, van jong tot oud en in verschillende stadia van zijn/haar culturele ontplooiing, wordt meegenomen. De gemeente ondersteunt talent in de breedste zin van het woord en zoekt hierbij nadrukkelijk naar samenwerking tussen instellingen. Toonbeeld zorgt voor een gevarieerd aanbod van kunst- en cultuureducatie. Een idee daarbij dat verder uitgewerkt moet worden, is het laten ontstaan van kruisbestuivingen tussen amateurs en professionals en tussen talenten onderling.

Het gaat om alle talenten op het gebied van de inhoudelijke culturele uiting maar ook om organisatietalenten om de uiting goed voor het voetlicht te brengen en anderen een podium te geven. Nog onbekende talenten moeten de ruimte krijgen met hun frisse blik vernieuwing te brengen in het bestaande culturele veld.

Het onderscheidend talent verdient een optimaal podium. Toonbeeld werkt daarom nauw samen met podia als de PIT, het Scheldetheater, Porgy & Bess, Podium in Zaamslag en de welzijnsaccommodaties met een podiumfunctie. Ook de diverse festivals in onze provincie en de voorrondes van Kunstbende moeten hierbij niet vergeten worden.

Anderzijds moeten wij ons ook realiseren dat er een jonge generatie is die zijn eigen weg zoekt en zich op eigentijdse wijze profileert, daarbij gebruik makend van een diversiteit aan kunstvormen. Ze zoeken naar wegen om verbindingen te leggen, te delen en te participeren. Tegelijkertijd volgen ze daarbij in hun creatieve reistoelt niet de geijkte paden.

Het spreekt voor zich dat bij cultuureducatie de verbinding wordt gemaakt met het onderwijs. Alle jongeren in de gemeente komen tijdens hun schoolloopbaan in aanraking met cultuur. De mogelijkheden om door te groeien zijn aanwezig binnen het bestaande culturele veld. In onze kennismaatschappij zijn competenties nodig op het gebied van samenwerking, communicatie, ICT, geletterdheid, sociale en/of culturele vaardigheden, creativiteit, kritisch denken en probleemoplossend vermogen. Cultuur is een uitgelezen middel om deze competenties verder te ontwikkelen. De schakels van de keten onderwijs, bedrijfsleven en culturele maatschappelijke instellingen hebben hierin allen een eigen belang, maar zijn ook onderling van elkaar afhankelijk en zoeken elkaar daarom op.

Cultureel erfgoed

Erfgoed kan een grote bijdrage leveren aan het woonplezier. Daarom is het een gemiste kans dat onze gemeente zich op het terrein van het cultureel erfgoed beperkt tot het subsidiëren van heemkundige kringen en verenigingen. Samen met de heemkundige organisaties, eigenaren, gebruikers en andere belanghebbende partijen als de Boerderijstichting en Stichting ter Behoud van de Pont in Sluiskil moet de gemeente een Erfgoedvisie uitwerken om het Terneuzens erfgoed te behouden en verder te ontwikkelen.

Cultuurhistorisch landschap

Het poldergebied met monumentale boerderijen en de karakteristieke dorpsgezichten geven een charme aan het buitengebied. Met herbestemming van het agrarisch erfgoed kan een nieuwe functie gegeven worden aan boerderijen.

Een specifieke bezienswaardigheid zijn de alom bekende Staats-Spaanse Linies. Net zo bijzonder, maar minder bekend, is de Graaf Jansdijk. Na de Eerste Sint-Elisabethsvloed van 1404 gaf de gravin van Vlaanderen, Margaretha van Male, opdracht een zeewerende dijk aan te leggen. Later gelastte haar opvolger, de hertog van Bourgondië en graaf van Vlaanderen met een naam die klinkt als een klok, Jan zonder Vrees, de reeds bestaande dijken te verbinden tot één grote dijk die liep van het westelijk naar het oostelijk deel van het graafschap. De Graaf Jansdijk begon in Duinkerke en eindigde waar nu de Tractaatweg overgaat in de Guido Gezellestraat. Keizer Karel V gaf in de 16e eeuw toestemming om de dijk te doorbreken voor het aanleggen van de Sasvevaart, de voorloper van het Kanaal van Gent naar Terneuzen.

Samen met andere Zeeuwse overheden, de VVV en de ANWB moeten de cultuurhistorische waarden van het Zeeuws-Vlaamse buitengebied meer gepromoot worden met fiets- en wandelroutes. Met instanties als Staatsbosbeheer, Het Zeeuwse Landschap en Stichting Landschapsbeheer Zeeland wordt de samenwerking gezocht en een koppeling gemaakt met

cultuurhistorisch landschapsbeheer en natuurbeheer om de biodiversiteit in het buitengebied te stimuleren.

Bij nieuwe projecten moet rekening worden gehouden met de cultuurhistorische kernkwaliteiten van het landschap en dient voorrang te worden gegeven aan het beschermen van streekhistorie en de streekeigen elementen.

Podiumkunsten

Het belangrijkste podium in onze gemeente is het Scheldetheater. Met Theater B.V. heeft de gemeente een exploitatie- en huurovereenkomst gesloten, die loopt tot en met juni 2021. Met Theater B.V. is de prestatieafspraken gemaakt dat per theaterseizoen 100 voorstellingen (met een marge van 5 naar boven en naar beneden) worden gerealiseerd.

Naast de optredens in het Scheldetheater dragen terugkerende optredens en kleinschalige evenementen door de overige lokale podia sterk bij aan de leefbaarheid van een stad of dorp. De lokale podia en theaters, die vaak grotendeels van vrijwilligers afhangen, moet de gemeente daarom voldoende steunen. Zo blijft laagdrempelig 'doordeweeks' cultuuraanbod op peil en kunnen grote groepen mensen, ook ouderen, dichtbij en regelmatig ontspanning en sociale contacten vinden.

Porgy and Bess staat midden in het winkelcentrum van de binnenstad van Terneuzen. Met de ligging van Porgy and Bess kan het podiumcafé van toegevoegde waarde zijn voor Citymarketing Terneuzen.

Beeldende Kunst

Een kunstwerk geeft sfeer, is decoratief, vertelt een verhaal en nodigt uit om je eigen verhaal te vertellen. Beeldende kunst motiveert en inspireert, het beïnvloedt en communiceert. Daarom is beeldende kunst belangrijk in onze gemeente, in onze winkelstraten en onze buurten. Daarnaast kan het natuurlijk ook een extra stimulans geven om verpaupering tegen te gaan. Exposeer beeldende kunst in leegstaande winkelpanden, of gebruiken deze ruimte als atelier, expositieruimte. Terneuzen staat dan ook positief t.o.v. beeldende kunst in de openbare ruimte.

Stadsdichter of Streekdichter

Lezen en schrijven is belangrijk voor de ontwikkeling van mensen, daarom pakt de gemeente Terneuzen alle kansen aan om hier aandacht aan te geven. Een mooi middel hiervoor zou een stads- of streekdichter kunnen zijn. Iemand die met gevoel voor taal die invulling kan geven aan bijvoorbeeld een omheiningen rondom een werkplaats. Of met kwinkslag gemeentelijke stukken kan aanvullen. Maar ook bij een anonieme begrafenis, toch de nodige zichtbaarheid kan geven van de betrokkene. De gemeente Terneuzen gaat hier dan ook actief mee aan de slag.

Festivals en evenementen

Je kunt er niet omheen, evenementen en festivals zijn het nieuwe uitgaan. Spontane pop-ups en festiviteiten om in gezamenlijkheid te genieten van muzikale of eet-gerelateerde feesten. Foodtruck of dancefestivals zijn niet meer weg te denken in onze huidige samenleving en zijn belangrijk om invulling te geven vertier voor jong en oud.

De gemeente gaat, in samenwerking met de vele vrijwilligers die hier invulling aan geven, volop aan de slag gaan om invulling te blijven geven aan mooie initiatieven zoals we nu al kennen als bijvoorbeeld Factory festival, Potato lands, Shanty festival, havendagen, de Ballade en de vele leuke initiatieven die hier nog niet eens opgenoemd staan. Zo wordt de

gemeente Terneuzen een bruisende gemeente, waar van alles te doen is! Jong en oud hebben hier hun eigen plek! En de gemeente werkt hier volop aan mee!

Media en lokale nieuwsvoorziening

De (lokale) onafhankelijke journalistiek staat onder druk. Traditionele media hebben het moeilijk. De lokale kranten zijn zo goed als verdwenen en ook de regionale kranten verdwijnen steeds vaker. De traditionele media hebben een rol voor de (lokale) politiek in duidende en verslaggevende zin.

De journalistieke media zijn echter niet alleen belangrijk om kennis te kunnen nemen van hetgeen in de regio speelt, maar ook om daar op interactieve wijze aan deel te nemen. Verschraving van het aanbod betekent dat kwaliteit en pluriformiteit van het brengen van nieuws, het bieden van een platform voor kritiek en discussie en de 'waakhondfunctie' in gevaar komen.

Nieuwe commerciële en particuliere media kunnen noch online noch offline op eenzelfde kwalitatief niveau de leemte opvullen.

De lokale omroep GO-RTV werkt nagenoeg met louter vrijwilligers. De (financiële) middelen ontbreken om de omroep uit te bouwen naar een professionele innoverende nieuwsvoorzieningsorganisatie die in staat is alle inwoners van Terneuzen te voorzien van nieuws uit de regio en onafhankelijke betrouwbare informatie op het gebied van politiek, sport, cultuur, economie enz. Terneuzen is eenvoudigweg te klein voor een publieke lokale omroep met een dergelijk ambitieniveau.

Daarom moet GO-RTV de samenwerking opzoeken. Samenwerken met RTV Scheldemond en Omroep Hulst ligt het meest voor de hand. Maar er kan ook gekeken worden naar samenwerking met Omroep Zeeland, het Oost-Vlaamse AVS en PZC/BN De Stem.

Een fusie met RTV Scheldemond en Omroep Hulst om te komen tot één Zeeuws-Vlaamse omroep is nu nog te vroeg. Het is ook onwaarschijnlijk dat de organisatie van GO-RTV integreert met een andere mediaorganisatie.

De samenwerking moet niet gezocht worden in uitgebreide samenwerkingsovereenkomsten, maar er dient te worden samengewerkt als de gelegenheid zich voordoet. Zo is de Marathon Zeeuws-Vlaanderen een geschikte mogelijkheid om samen te werken met Omroep Hulst en Omroep Zeeland. Samen met PZC/BN De Stem zou een verkiezingsdebat georganiseerd kunnen worden voor de gemeenteraadsverkiezingen.

4. Financiën

In de Begroting 2020 staat dat we in totaal € 6.510.000 aan cultuur uitgeven en dat er circa € 1.309.000 binnenkomt. Per saldo kost het de gemeente dus € 5.202.000.

In de Perspectievennota 2020-2023 staat dat het cultuurbudget met € 100.000 structureel zal stijgen.

Als je het kunst- en cultuurbeleid smoel wil geven, kan er bovenop deze € 100.000 nog wel iets meer. Daarom voeren wij geheel in lijn met het gevoerde financiële beleid van het college het cultuurbudget op als een PM-post.

Het BBV schrijft voor dat alle gemeenten eenzelfde programma indeling met bijbehorende taakvelden moeten hanteren bij het opstellen van hun begroting. Dus dan kan je mooi de cultuuruitgaven van Terneuzen vergelijken met andere Zeeuwse gemeenten (Middelburg, Goes en Hulst). De begrotingen van de jaren 2019 en 2020 zijn met elkaar vergeleken. Het gaat om de volgende taakvelden.

Taakveld 5.3 = Cultuurpresentaties, cultuurproductie, cultuurparticipatie

Taakveld 5.4 = Musea

Taakveld 5.5 = Cultureel erfgoed

Taakveld 5.6 = Media

Terneuzen (bedragen x € 1.000) – Blz. 62 van de Begroting 2019

	Lasten	Baten	Saldo
5.3	2915 (46,58%)	721	2194 (44,48%)
5.4	1405 (22,45%)	561	845 (17,13%)
5.5	438 (7,00%)	18	420 (8,51%)
5.6	1502 (24,00%)	26	1476 (29,92%)
Totaal	6258 (100%)	1326	4932 (100%)

Middelburg (bedragen x € 1.000) – Blz. 45 van de Begroting 2019

	Lasten	Baten	Saldo
5.3	3472 (48,38%)	594	2878 (47,17%)
5.4	1122 (15,63%)	219	903 (14,80%)
5.5	846 (11,79%)	263	583 (9,56%)
5.6	1737 (24,20%)	0	1737 (28,47%)
Totaal	7177 (100%)	1076	6101 (100%)

Goes (bedragen x € 1.000) – Blz. 26 van de Begroting 2019

	Lasten	Baten	Saldo
5.3	1732 (61,97%)	0	1732 (62,01%)
5.4	226 (8,09%)	2	224 (8,02%)
5.5	--- (---)	---	--- (---)
5.6	837 (29,95%)	0	837 (29,97%)
Totaal	2795 (100%)	2	2793 (100%)

Begroting 2019 Hulst (bedragen x € 1.000)<https://hulst.begroting-2019.nl/p731/overzicht-taakvelden-per-programma>

	Lasten	Baten	Saldo
5.3	611 (40,09%)	22	589 (39,45%)
5.4	158 (10,37%)	1	157 (10,52%)
5.5	178 (11,68%)	9	170 (11,39%)
5.6	577 (37,86%)	0	577 (38,65%)
Totaal	1524 (100%)	32	1493 (100%)

Terneuzen (bedragen x € 1.000) – Blz. 64 van de Begroting 2020

	Lasten	Baten	Saldo
5.3	3055 (46,93%)	733	2323 (44,65%)
5.4	1467 (22,53%)	588	879 (16,90%)
5.5	418 (6,42%)	30	388 (7,46%)
5.6	1570 (24,12%)	-42	1612 (30,99%)
Totaal	6510 (100%)	1309	5202 (100%)

Middelburg (bedragen x € 1.000) – Blz. 46 van de Begroting 2020

	Lasten	Baten	Saldo
5.3	3613 (49,23%)	572	3041 (48,18%)
5.4	1165 (15,87%)	225	941 (14,91%)
5.5	817 (11,13%)	231	586 (9,28%)
5.6	1744 (23,76%)	0	1744 (27,63%)
Totaal	7339 (100%)	1028	6311 (100%)

Goes (bedragen x € 1.000) – Blz. 22 van de Begroting 2020

	Lasten	Baten	Saldo
5.3	1782 (62,55%)	0	1782 (62,59%)
5.4	245 (8,60%)	2	243 (8,54%)
5.5	--- (---)	---	--- (---)
5.6	822 (28,85%)	0	822 (28,87%)
Totaal	2849 (100%)	2	2847 (100%)

Hulst (bedragen x € 1.000) – Blz. 157 van de Begroting 2020

	Lasten	Baten	Saldo
5.3	663 (41,54%)	37	626 (40,41%)
5.4	157 (9,84%)	2	155 (10,01%)
5.5	161 (10,09%)	9	153 (9,88%)
5.6	615 (38,53%)	0	615 (39,70%)
Totaal	1596 (100%)	48	1549 (100%)

Wat opvalt is dat in Terneuzen de musea een aanzienlijk groter deel van het cultuurbudget voor hun rekening nemen dan in de andere gemeenten. Anderzijds is het ook niet zo vreemd met Museum het Warenhuis, Industrieel Museum Zeeland en het Schoolmuseum binnen de gemeentegrenzen.

Verder valt ook op dat de uitgaven voor Media in Hulst verhoudingsgewijs erg hoog liggen. Merkwaardig gegeven is dat Ganzestad Goes volgens de begroting niets doet aan cultureel erfgoed. Aannemelijk is dat dit taakveld is ondergebracht bij taakveld 5.3.

5. Conclusie

Uit het bovenstaande blijkt de noodzaak van een Cultuurnota. Want volgens ons ontstaat bij ontbreken van een cultuurbeleid het risico op scheefgroei in de cultuursector. Wat weer wil zeggen dat een aantal taakvelden veel aandacht en (financiële) middelen krijgen en andere taken, al dan niet onbewust, worden onderbedeeld.

Daarom kunnen we alleen maar concluderen, laat deze 'Cultuurnota Avant la Lettre' de startnotitie zijn, waarop wij als raad al zo lang wachten. En laten we echt aan de slag gaan met een cultuurbeleid met de aangegeven doelstellingen, voorwaarden en instrumentarium.

Daar is onze gemeente echt wel aan toe, gezien de laatste cultuurnota daterend van 2006.